

De witte van boven

DE WITTE VAN BOVEN

NIEK HENDRIKS

Eerder verschenen boeken van Niek Hendriks:

Meeuwen schuilen niet in bomen (2024)

Niemand sterft alleen (2025)

Ontwerp omslag: vandijk ontwerpt, Eindhoven

Ontwerp binnenwerk: Sanne Hillemans

Foto voorkant omslag: Frank Hendriks

Foto achterkant omslag: Josien Wallast

© 2025 Uitgeverij Palmslag | Niek Hendriks

www.palmslag.nl

info@palmslag.nl

Alle rechten voorbehouden. Niets uit dit boek mag worden verveelvoudigd en/of openbaar gemaakt door middel van druk, internet, fotokopie, microfilm of op welke andere (digitale) wijze dan ook, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de uitgever. Tekst- en datamining van (delen van) deze uitgave is uitdrukkelijk niet toegestaan, ook niet voor het trainen van kunstmatige intelligentie (AI) en/of soortgelijke technologieën.

All rights reserved, including those for text and data mining, AI training and similar technology. No part of this book may be reproduced in any form by print, internet, photoprint, microfilm or any other (digital) means without written permission from the publisher.

NUR:301

ISBN: 9789493465176

*Voor mijn vader, die me al van jongs af aan heeft voor-
gehouden dat de meest fantastische verhalen zeer beslist
niet minder waar zijn.*

In dit boek zijn songteksten opgenomen van onder andere:

The Rolling Stones, met 'Moonlight Mile',

van:

Leonard Cohen, met 'Dance me to the end of love'

van:

Serge Gainsbourg en Jane Birkin, met 'Je t'aime moi non plus'

en van:

Creedence Clearwater Revival, met: 'I put a spell on you'

*Last thing I remember, I was
running for the door
I had to find the passage back to the place I was before
'Relax,' said the night man
We are programmed to receive
You can check out any time you like
But you can never leave*

– The Eagles, 'Hotel California'

Lijst met namen

- Suze van Poelgeest, moeder van
- Boef van Poelgeest, jongste kind van Suze
- Meester Erik Vos, betweter, onruststoker
- Roos Verbeeke, poemeltje
- Andy Rouwvink, alias Vinkentering, aanbieder van Roos, jurylid
- Bertold van der Ham, uit de gratie geraakte vriend van Roos, jurylid
- Neelie Jongenelen, gokverslaafde, beul haars ondanks
- Gigi Chevalier, vriendinnetje van Boef
- Carina de Grote, buurmeisje, eerste liefde van Boef
- Dorus van Poelgeest, grote broer van Boef, opvarende van de Sint-Nicolaas
- Remco Fokker, kapitein, vrijmetselaar
- Dingbang, deejay, filosoof, rivaal van Fokker
- Jozef Castermann, manusje van alles, hulpje van Dingbang
- Kromhout, vieze oude man
- Melissa Damink, vriendin van Roos en jurylid, koningin der achterwerken
- Jannes Streekstra, alias Schaamstreek, enige verdachte van de moord op Roos
- Sibbe Haringa, jonge striptekenaar, jurylid tegen wil en dank
- Buitenbeentje, Fokkers neukertje, jurylid
- Cobie Buunk, sekteleidster zonder volgelingen, die een doodswens heeft
- W.C. Brendel, neutrale observator, aanbieder van Suze van Poelgeest
- Ferrie Maasland, kok, jurylid
- Carola Vierman, leidster verzet, ex van Brendel

- Achilles Trouwborst, commissaris, aanklager
- Henri Daalderop, onderkoning van Nederland
- Eduard Ranzijn, eerste stuurman, leider van de opstand tegen Fokker
- Hilbrandt Ruitenboer, scheepsarts
- Helena, prinses, eerste onder haars gelijken
- Castermann de Tweede, fantoom verstekeling, mogelijk familielid van Jozef C.
- Het tribunaal, anonieme groep van onafhankelijke denkers, juryleden
- Zitvast, kapitein van de Sint-Nicolaas
- Birgit, heteroseksuele vriendin van de sekteleidster
- Marieke Krijgsman, kunstenares, vrouw van Dingbang

I

De grote schoonmaak

Boef was altijd al een bange poeperd voor de grote boze dingen van zijn dagelijks bestaan geweest, en deze ochtend was niet anders dan de andere. Toen hij de markante, ontzagwekkend grote boot aanschouwde die hem naar de overzijde van de wereld brengen zou, trok hij zich in zijn schulp terug en riep om moeder. Mama was natuurlijk niet ver weg, ze hield tenslotte niet voor niets zijn kleffe, altijd tot een handeling bereide handje vast. Die hand had liever om zich heen geslagen, maar Boef wist dat hij daar niets mee zou bereiken, omdat mama absoluut niet van geweld gediend was en het ook nooit goed zou praten. Boef had nog maar één keer echt gevochten, op het schoolplein, maar hij had begrepen dat datzelfde schoolplein vanaf hedenmorgen voor altijd verleden tijd was en dat hij zich voorbereiden moest op barre tijden in een ander deel van moeder aarde. Boef hield niet van die term, omdat hij trouw was aan zijn eigen moeder, en omdat hij de gehele wereld als zijn vijand waarnam, mannen, vrouwen, kinderen van zijn eigen leeftijd. Hij kon zich nog levendig herinneren dat hij zijn geboorteplaats, een dorp van zestienhonderd zielen, voor een reünie bezocht had, en dat hem als een soort van welkom door een vreemd sujet gevraagd was of hij een pak klappen wilde. Hij had niets gezegd zodat hij ook geen aanstoot geven kon, maar bij nader inzien had dat ook een andere reactie dan een schamper lachje teweeg kunnen brengen, omdat hij kon worden aangezien voor elitair en arrogant, een wijsneus voor zijn leeftijd en ervaring - wat ook het geval was. Maar hij had daar wel een goede reden toe, zo vond hij, omdat hij het niet zelden bij het rechte eind had.

Je zou zeggen dat die kleine Boef toch al een hele piet was, maar dat was niet zo. Hij was alleen een aantal keren in zijn jonge leventje verhuisd, wat

hem een bepaalde kijk op dingen had gegeven die een ander van zijn leeftijd nog niet kende. Wat wist hij van pijn, verlies, een vader die hem als zijn eigen vlees en bloed erkend had, ook al was hij van een ander. Boef wist enkel dat het leven wat hem aanging steeds op losse schroeven stond, en dat de dag nog jong was als er niet iets onverwachts en lelijks op zijn pad kwam dat hem weer een ander zicht op dingen gaf. Zijn moeder was een hoogst besluiteloos, onzeker iemand die het leven te vaak nam zoals het haar werd voorgeschoteld en nooit ergens tegenin ging als het haar en niet haar zoon betrof. Het was dan ook een tegenvaller toen ze anders, voor haar doen zelfs heftig reageerde op zijn mededeling dat hij niet met haar zou meegaan, omdat hij de boot te groot vond om te kunnen blijven drijven. Misschien kinderachtig, onvolwassen voor een jongen van een jaar of tien, maar wat viel er te zeggen als je innerlijk je zei dat je een wisse dood zou tegemoet gaan als je er ook maar een voet op zetten zou en dan een bé-tje medeplichtig werd wanneer de boot met man en muis verging. Daar kwam bij dat hij zich nu met kinderen af moest geven die zijn vleugelvrijheid nog niet hadden en niet konden vliegen, waardoor hij hen altijd als gevangenen tegen wil en dank beschouwde. Wat hij miste, waren zijn gewezen burens, en vooral het dochtertje met wie hij kattenkwaad uithaalde.

‘Mama, mama,’ riep hij, hoewel moeder nog niet van zijn zijde was gegaan. ‘Je denkt misschien dat ik een grapje maak, maar ik ben nog nooit zo serieus geweest. Ik heb hier helemaal geen goed gevoel bij.’

‘Dan blijf jij toch lekker hier. Ik ga.’

‘Wat is dat voor botte actie?’ vroeg hij. ‘Hoe kun je je eigen kind als vullis op de vuilnisbelt van de beschaving jagen als hij je alleen wil zeggen dat hij bang is? Geef toe dat je zelf niet weet of dat enorme ding niet naar de bodem van de zee afdaalt wanneer hij de haven eenmaal heeft verlaten. Hier is het te ondiep om te kunnen zinken.’

‘Denk je soms dat hij opeens ook pootjes heeft? Dat hij hier de haven uitloopt?’

‘Hoe bedoel je, pootjes? Meen je dat of neem je me nu in de maling?’

‘Voor een jongen van jouw leeftijd heb je een te grote mond om er je eigen moeder in het openbaar mee op de kast te jagen. Zet me niet voor schut, is alles wat ik van je vraag. Wat weet jij van vullis, als je niet eens weet wie Job geweest is?’

‘Wie is Job geweest dan hij die door de Vader of de Zoon of door de Heilige verdoemde Geest verbannen is naar het allergrootste vuilverbrandingscentrum van de oude wereld. Hij heeft weken, zo niet maanden in zijn eigen afval rondgebanjerd, tot zijn zweren, bulten en zijn pus zelfs God de neus uitkwamen en hij weer in genade aangenomen werd. Dat is Job geweest. Dat heb je me zelf geleerd.’

‘Job heeft ondertussen danig ingebonden, dat vertel je er niet bij. Laten we het erop houden dat ik jou niet naar de afvalberg van de beschaving heb verdreven en dat jij mij tussen neus en lippen door de slechtste moeder van de wereld hebt genoemd. Oké?’

‘Oké.’

‘Wil je nu een ijsje dan?’

‘Je hebt mijn vraag nog niet beantwoord.’

‘Ben jij nooit tevreden? Moet je per se je gelijk halen?’

‘Zeg nou zelf dat jij er ook geen goed gevoel bij hebt. Ik ken je toch? Als we dit antieke schip dat roest en rammelt nu betreden, is er echt geen weg terug meer en dat weet jij beter dan dat ik mijn eigen naam kan spellen. Hoe heet onze boot eigenlijk? Heb ik iets gemist, misschien?’

‘Kun je nog niet lezen? Ben je aan een nieuwe bril toe? Wil je dat ik je weer als een klein kind voorlees?’

Boef had zich nog geen week geleden een studentikoze bril voor dubbelzien en overspannen hersenspinsels, voor zijn eindeloze nagelbijten en zijn toekomstfantasieën moeten laten aanmeten, maar een feit was dat hij de in rood gevoerde koeienletters over het hoofd gezien had. Wat betekenden de letters MS en wat, met permissie, de drie niet te rijmen woorden *Witte* en *Van Boven*, die op alle sloepen aan de lijzij als een soort bezwering of een goddelijke spreuk te lezen vielen? De *Witte van Boven*? En waarom al die sloepen? Hij zag er acht in kabels hangen, en hij wist dat die de rij van mensen die hem voorging nog niet voor een tiende konden huizen, ook niet als hetzelfde aantal aan de loefkant kon betreden worden. Kwam het door het baldakijn van blauw en roze ochtendlicht dat hij de dingen zomaar somber inzag, of was het misschien wel waar dat die vervloekte reddingsboten ieder moment naar beneden konden flikkeren? Wat als hij in noodgeval alleen zo’n ding bemannen moest, omdat zijn moeder zich niet tijdig op het bovendeck gemeld had? Boef had het idee dat hij de laat-

ste tijd voortdurend in de veiling werd genomen, maar hij kon zich niet voorstellen dat de baas van deze hele operatie zich ten doel gesteld had om een jongen van het platteland een zeemansgraf te geven. Boef betrapte zich erop dat hij zijn ogen weer eens toekneep, een gewoonte die hem met de komst van zijn metalen brilletje behoorlijk stoorde. Als hij daaraan toegaf, wipte het montuur omhoog en leek het wel alsof hij maar één wenkbrauw had. Boef begon te huilen. Als hij ergens wel de schurft aan had, dan was het aan dat ratjetoe van mensen dat zich daar moest scheren. Kwam het ook bij vrouwen voor, misschien, als onderdeel van een of andere ziekte? Zou de schipper iemand zijn die daarmee door het leven ging, dan zou het ongeluk hen dubbel treffen, en dat moest zijn moeder weten.

En dus zei hij: ‘Mama, wat betekent het als iemands haren boven beide ogen met elkaar verbonden zijn? Heeft hij dan een bril of toch een scheerbeurt nodig?’

‘Dan heeft hij een ingreep nodig. Wegens luie ogen. Zoals jij, schat. Ik maar denken dat er ergens wel een dichter in je schuilen zou, maar nee. Wil je het nog mooier dan de naam van ons fregat? De *Witte Van Boven*? Is dat niet veel mooier dan de naam van een vergeten heilige? Durf jij nu nog altijd te beweren dat wij aanstonds zullen zinken als je weet dat God ons tot het bittere einde bij zal staan?’

‘Waaruit mag dat dan wel blijken? Dat God ons bij zal staan? God heeft meer met de *Sint-Nicolaas* dan met deze *Witte* godverdommese *Van Boven*, denk je ook niet? En het is een cruiseschip. Voor wat hoort wat. Wij zijn schuldig, maar we krijgen alle ruimte? Dit is geen excursie, mama, maar een volksverhuizing. Deze boot is voor zover wij mogen raden naar een held uit onze gouden eeuw vernoemd. Want wat is dat toch voor opschrift, dat wij de betekenis ervan niet mogen weten? Als jij een vermoeden hebt, moet je het maar zeggen. Noem het ouwe koeien, maar het zijn en blijven wel jouw woorden. Dat de liefde alles in de schaduw stellen kan. Wat heet? Ons aller Nicolaas heeft een van ons tweeënige individuen kennelijk zozeer geholpen dat een paus die niemand nog bij naam kan noemen hem de lauwerkrans van Sint heeft meegegeven. Wat voor wonder hebben wij straks nodig?’

‘Jij bent te wijsneuzerig voor je leeftijd, zoveel weet ik op een schitterende dag als deze. Als de zon straks doorbreekt, ziet de hele boel er

anders uit. Dan krijg je net als ik zin om een eindje te gaan spelevaren. Ook als we niet weten waar we nu naar toe gaan. Ik laat mij maar wat graag verrassen. En het zijn geen oude koeien. Het is een *morele plicht* te zeggen wat je op je lever hebt. Wij houden ons aan zekere normen, waarden, aan fatsoen, die voor een ander niet is weggelegd.'

'Waarom zeg je dan niet wat ik op mijn jonge leeftijd al verkeerd gedaan heb? Waarom word ik als het snotjoch dat ik ben geacht om onder iets onzeglijks te lijden? Heb ik niet het recht te weten waar we heen gaan?'

'Vogels voeren hun luidruchtigst jong met halfverteerd maar hapklaar voedsel. Jij bent wel luidruchtig, maar je bent een slechte eter. De dokter heeft gezegd dat je een kneus zult blijven. Wil je dat ik voortaan met jou doe wat vogels met hun minder toegeruste jongen doen of kan ik er eindelijk van op aan dat je de jongeheer zult spelen waartoe ik je al die jaren van je jonge leven steeds heb opgeroepen?'

'Je bent helemaal niet lief vandaag.'

'Het kan niet elke dag maar feest zijn. En jij weet een aardig stukje eigen inbreng mee te nemen, waar ik zeer beslist niet om gevraagd heb. Maar vertel me, hoe vind je me er vandaag uitzien?'

De beste stuurlui staan aan wal, dacht Fokker, maar vandaag moet ik eraan geloven. Vandaag moet ik op een of andere manier toch aan de bak. De uitkomst was niet moeilijk, maar de gang erheen liet aan gezag te wensen over. Zijn intentie om eenieder maar het beste van het slechtste toe te wensen was niet meer dan het bekende lapje voor het bloeden. De beste wensen waren in dit specifiek geval ook nogal wrang wanneer je, als gezegd, de uitkomst van de vaart naar Tokio, Timboektoe of Tahiti niet eens wist. Hij mocht dan kapitein zijn, dertig jaar de scepter over zeemansharten, zeemansbenen, zeemansgraven hebben mogen zwaaien, maar het zou hem bijgebleven zijn wanneer hij voor het laatst, of voor het eerst, een mannetje of duizend naar de ratsmodee geholpen had. En toch was dat wat hem nu te doen stond, wat van hem als goede vaderlander werd verwacht, ofschoon hij de schakel, de gemene deler tussen duizend diep verscheurde zielen nooit zou mogen weten, nooit zou kunnen achterhalen zonder dat het hem de kop zou kosten. Fokker paste niet

meer in zijn uniform, maar hem was opgedragen om zijn blinde kant te tonen, nog een keer de zweep te laten knallen, niet om halve stellen, kwart gezinnen in de watten te gaan leggen. Maar dat was precies wat hij zich voorgenomen had, om iets terug te doen voor wat zij hem op hun verplichte bootreis zouden geven, de hoop, de stille wens dat hij hen met-tertijd, gedurende de overtocht, vergeving schenken zou voor daden die ze zich niet zouden hebben aangerekend als er al geen boek, geen blauwdruk, over was geschreven. Fokker stak een sigaret op, nam zich voor dat het zijn laatste was, maar hield de rook zo lang gevangen in zijn longen dat hij het tenslotte uit moest proesten alsof hij zojuist een gouden grap ten beste had gegeven.

‘Kaptein, is het niet de hoogste tijd het anker op te halen voordat we aan deze kade met de binnenlanden van de Nederlandse trots en al die plaatselijke eilandgasten hier vergroeid zijn?’

‘Buitenbeentje,’ repliceerde Fokker, ‘jij heet niet voor niets de boze heks, de duivel uit het doosje, de gehate blootbil van de eerbiedwaardigste bemanning van de botenmaatschappij Den Briel BV. Wanneer jij je achterste als ware Surinaamse in de strijd geworpen hebt, verzamelt zich het klotjesvolk rondom het strijdperk dat zich wel liefkozend boksring noemt. Met een rechtse hoek of een directe, in je satanische gevechtspak - niet mijn woord natuurlijk, maar het jouwe - weet je steeds weer nieuwe mensen in te palmen die je om je billen zwaar bewonderen, maar neem van mij aan dat ik er niet langer intrap, dat ik geen genoeg neem met jouw beleefde, goed verpakte steken onder water. Jouw goedkope diensten zijn geen ouderwetse gulden waard, al zou je plotseling de laatste vrouwelijke bootsman in de verre omtrek zijn. Ben ik eindelijk duidelijk geweest of moet je naar het kraaiennest verbannen worden?’

‘Kraaiennesten zijn in dit deel van de wereld praktisch uitgestorven, maar ik durf te wedden dat ik u zou kunnen overhalen om het bed met mij te delen als ik u mijn hoge kunsten toe zou kunnen lichten. Maar waarachtig dat u mij een helder inzicht hebt gegeven in uw overspannen geest als authentieke Vlielandster. Getormenteerde geest, mag ik wel zeggen.’

‘Haal je maar niets in je hoofd, mijn beste Buitenbeen, we zullen elkaar op de laatste tocht van de *Van Boven* nog wel vaker tegen het ontredderd

lichaam lopen. Wil je me nu eindelijk de rust in mijn gewraakte bastion van de vergelding gunnen?’

Buitenbeen begon haar lippen bij te stiften, stak ze niet toevallig naar hem uit, terwijl ze in de spiegel keek hoe mooi ze was. Hoe mooi ze vond dat ze voor anderen was, om zaken kort te sluiten. Ze dacht erover om te zeggen dat een waardig kapitein het niet noodzakelijk achtte om in kapitalen te oren, of om überhaupt niet uit zijn nek te kletsen, maar ze haalde liever toch haar schouders op omdat het kraaiennest, gefantaseerd of uit de mottenballen opgediept, beslist niet lonkte en omdat een vrouw als Kim Kardashian, met billen rond en hard als opgeblazen basketballen, zich waarschijnlijk tien keer meer prostitueerde dan zij ooit zou durven doen. Ze had tenslotte kinderen; had Kim die ondertussen ook?

Fokker knalde evenwel de deur toe voordat ze haar kont kon keren. Wat er nu exact van haar verwacht werd, wist ze niet, maar ergens voelde ze zich niet meer op haar gemak sinds ze hem gevraagd had om ontslag te nemen voordat al het kwaad zich over haar en de bemanning uit zou storten. Dat meneer de kapitein na jaren trouwe dienst en plichtsbefes opeens en zonder aanwijsbare reden iets voor haar zou voelen, in de vorm van een erecte mast, was nog tot daaraan toe, maar dat hij overstag gegaan was om drieduizend mensen in het ongeluk te storten, was een geheel andere kwestie. Achter zijn gecapitonneerd deurenstelsel floot de beste man een deuntje dat ze van een eerdere oversteek herkende en ze wilde doen alsof haar bijgespijkerd neusschot bloedde toen de aap tenslotte uit de mouw kwam. Fokker deed de deur weer open, stak zijn tong uit, om zijn gram te uiten, wellicht, maar waarschijnlijk eerder om te laten zien dat hij gewond was en inwendig, hoger dan zijn darmen bloedde. Buitenbeen deed onbewust een stapje achteruit, en toen naar voren, om de schrik niet aan te zwengelen die bij een principieel bedeesde ziel zoals de hare hoorde. Haar zitvlak mocht dan als plebejisch of zelfs ordinair omschreven worden, maar haar hart was goed genoeg om mensen toe te laten die haar ook na tien keer nog schoffeerden. En dus vroeg ze zich onmiddellijk af hoe Fokker bij te staan, omdat aan alles duidelijk was dat hij om hulp geroepen hebben zou als hij zich ertoe verwaardigd had om bij een zwarte medemens in het krijt te staan.

‘Wat wilt u dat ik doe?’ vroeg ze.

‘Wat denk je dat er moet gebeuren?’

‘Hoe lang bloedt het al?’

‘De hele dag. Hoe laat is het nu?’

‘Na vijven, kapitein. U bent toevallig wel aan het juiste adres. Ik heb in mijn vrije tijd voor doktersassistente gestudeerd, of wist u dat niet? Ik heb het nooit aan iemand hierzo durven zeggen, in de niet zo heel erg ongegronde vrees dat ik voor iedereen, bemanningslid alsook betalend klant, voor plezier op de wonde spelen moet. Een negerin moet op haar tellen passen. Haar plaats kennen. De slavernij is nog niet ergens uitgebannen, of hij steekt alweer de kop op. Als u begrijpt wat ik bedoel.’

‘Ik heb geen flauw benul. Ik weet alleen dat ik de klok van middernacht niet haal wanneer jij het bloeden niet ter plekke weet te stelpen.’

‘Je ziet het niet wanneer je praat, meneer.’

‘Waar is het respect opeens gebleven? Als ik nu vrijpostigheden van je tolereer, is het einde zoek voordat we voor de goede orde alle schepen achter ons verbranden en het verzwaarde anker nog een laatste maal uitwerpen. Kan dit schip meteen de diepte in gezogen worden. Al die mannen, vrouwen, kinderen en bemanningsleden, wat zullen die gezamenlijk niet wege?’

‘Als we ze op open water allemaal naar één kant zouden drijven, zouden we de meet niet halen. Hebt u het al met toiletpapier proberen op te lossen?’

‘Toiletpapier, het zijn mijn ingewanden niet. Ik heb verband, een gaasje, water, wat al niet, mens, in de strijd geworpen. Ik heb mijn adem twee minuten ingehouden en mijn speeksel opgespaard, ik heb tot God gebeden om me op testamentaire wijze tot de zondebok van deze expeditie uit te roepen, maar er is niets anders voorgevallen dan dat ik mijn hoofd nog net niet in de stortbak heb gestopt om die verdomde bloedsmaak uit mijn haperend systeem te krijgen.’

Buitenbeen bedacht dat ze, als ze hem zou weten af te leiden, van zijn huidige en vroegere mankementen af zou kunnen helpen, maar ze had de toegang tot zijn heiligdommen nog niet achter zich gesloten en zich op zijn leren riem en alle eigenaardigheden van zijn rits gestort of ze kreeg de wind van voren.

‘Jij denkt, als ik al dat bloed op één plek weet te concentreren, heeft hij er van boven vast geen last meer van. Maar zo zijn wij dus niet getrouwd. Ik laat me door niemand anders naaien dan de staat, dat staat in mijn contract.’

‘Je kunt het moeilijk naaien noemen. Ik had meer iets anders in gedachten.’

‘Het is seks, en seks laat zich niet leiden door het af te dwingen. Als je wist hoe lang het is geleden dat ik nog een stijve heb gehad, dan kun je rustig stellen dat jij te veel noten op je zang gehad hebt, en ik durf te wedden dat jij al een jaar of tien niet meer in trek geweest bent. Sinds je, nou ja, sedert dat je –’

‘Ik kan wel een lijstje maken van wat u wellicht mankeert? Kunt u leuk mee zwaaien als u aandacht van de dames aan uw tafel hebben wilt. Ziektes doen het goed bij ons soort vrouwen. Vrouwen in de overgang, bedoel ik. Het is een aanbod dat van kracht blijft zolang deze trip ons samenbindt.’

Fokker schatte in dat Buitenbeen een jaar of tien geleden genoeg mannen nog het hoofd op hol had kunnen brengen als ze er een ander gezicht bij had getrokken, maar een feit was dat hij zich gewoonweg niet meer kon herinneren hoe ze er toen uitgezien had, terwijl ze elkaar toch gauw een eindweegs in de negentiende eeuw of eerder hadden leren kennen. Buitenbeen was een vasthoudend type. Altijd al geweest ook. Als er iets gedaan moest worden waarvoor iemand anders liever toch zijn neus ophaalde, dan was er nog altijd deze struise dame die vrijwillig op haar knieën ging om het dek te schrobben of de riolering na te lopen. Buitenbeen was onvoorwaardelijk loyaal, een oudgediende die het zelfs niet per se nodig vond een witter voetje bij de kapitein te halen omdat ze haar kwaliteiten kende, en die waren talrijk. Als de kok weer ziek en zwak en moe was, maakte zij de beste pindasoep, de beste barra en de beste roti van het westelijk halfrond. En ze scheen te kunnen vrijen als de beste.

‘Kom maar met je lijstje,’ zei hij. ‘Als het maar geen ALS is.’

‘Ik dacht eigenlijk meer aan kanker van de mond, de tong, de keel, je weet wel, iets dat niet zo gek vaak voorkomt maar wel vaak noodlottig is. Dat is om u op te beuren. Als het dan alleen maar tbc is, valt het allemaal reusachtig mee. Maar het kan ook zijn dat u gewoon maar op uw

tong gebeten hebt, en dan staan we hier gewoon voor lul. Kunt u zich herinneren dat u heel toevallig bij het kauwen - want ik zeg niet dat het allemaal uw eigen schuld is, maar je weet het niet, hè, zo'n belabberd ongelukje kan de beste overkomen. Of u heeft een vrouwelijk bemaningslid oraal bevredigd, die niet langer op de hoogte van haar cyclus is, of u hebt uw kunstgebit met die van iemand anders door elkaar gehaald. Om maar iets te noemen.'

'Zullen we het hierbij laten? Ik kom er verder zelf wel uit. Je vindt de weg naar buiten als je je voor driekwart om je as draait en dan recht vooruit, in straf gelid, de blik op schier oneindig, weg marcheert. Ik ruk mijn tong uit, mocht je mij erop betrappen dat ik nog eens tegen zulk een zure pruim aanloop.'

Fokker nam het scheepsjournaal maar weer eens door, waarin nog niets geschreven stond dan deze woorden: MISSIONARISHOUDING NIET GEWENST OP LAATSTE MISSIE. Fokker dacht meer aan de charmes van de onvolprezen tuinierswagen, iets sportievers dat meer rijmde met zijn afgenomen maar nog altijd imposante krachten. Jezus zou zijn wang niet hebben toegekeerd wanneer hem opgedragen was te doen wat Fokker uit een misplaatst plichtsbesef, een soort van trouw aan wat geweest was, op het punt stond uit te voeren. Jezus zou in opstand zijn gekomen. Hoe moest hij, gewone sterveling, er onderuit als hij bedacht dat hij zijn handen in neurose driemaal waste bij een kleine boodschap? En hoe moest hij er nog onderuit als hij bedacht dat hij misschien wel handen had geschud met iemand die dat helemaal niet deed wanneer hij voor iets compleet anders naar de plee ging?

Roos Verbeeke was pas zestien, maar reeds gescheiden van haar eerste liefde. Die zat op de *Nicolaas*, en zij met haar bemiddeld maar voor haar doen vooruitstrevend moesje op de *Witte*. Ze was de slechtste van de klas geweest, de enige die haar examen niet gehaald had, en nu moest ze zonder een gymnasium-a-diploma, zonder het vooruitzicht op een wettelijke herkansing, naar de andere kant van het heelal om god mocht weten wat te doen of, erger nog, te ondergaan, voor iets waaraan ze alleszins geen schuld had. Dat haar vriendje verder weg was dan de afgelopen drie jaar, toen hij bij haar moeder en haarzelf was ingetrokken, deed haar meer pijn

dan ze had verwacht. Ze was nog jong, met jonge geest en jonge leden, maar ze voelde zich als haast een oude vrouw die en passant een nogal in zichzelf gekeerd aanbiddler met een troostbrief en een foto van haarzelf had afgescheept. Dat was allemaal zo erg nog niet, als niet ook deze jongen bij de *Witte* ingedeeld was. Ze had hem al gesignaleerd op het moment dat hij, nog aangeslagen door zijn weltschmerz, heel alleen aan boord gegaan was. Nu, alleen bij het betreden van de grote zaal met rode stoelen en een dj die zijn plaatjes aan het sorteren was, vroeg de lichtgevoelige maar voor haar leeftijd al kordate Roos zich af of die aanbiddler wel de eerbaarheid betrachten zou om zijn idool op deze eerste reis van haar pas aangevangen leventje geen last of pijnlijke momenten te bezorgen. Andy Rouwvink mocht dan vol gepassioneerdeheid over de fluwelen tempel van de vrouw uitweiden, maar Roos realiseerde zich terdege dat hij onder alle puisterige jongelingen die haar hadden willen schaken, of nog erger, in zijn handjes knijpen mocht met haar, niet moeders mooiste maar behept met een geweldig, imponerend lijf dat deed wat het moest doen, terwijl het zijne, met zijn dikke brillenglazen en zijn vlassig baardje dat niet wilde groeien, niet voor de fysieke liefde was ontworpen.

‘Mama,’ zei ze, ‘zou ik me niet beter hebben moeten indekken?’

‘Hoe bedoel je, liefde?’

‘Nou ja, alles hè, ik heb een hele slimme jongen afgewezen, al met al toch gauw de slimste die ik ooit ontmoet heb, terwijl ik de mijne altijd maar op sleptouw nemen moet omdat hij zelf geen flauw idee heeft waar hij het met mij, met meisjes in zijn algemeenheid, over hebben moet.’

‘Ik begrijp dat je het over inzicht hebt. Een beetje eigenwaarde. Zelfkennis misschien. Maar jongens zijn gelukkig meestentijds niet bijdehand of slim, en slimheid kan zich heel gemakkelijk tegen jou en al de jouwen keren. Tegen de persoon in kwestie ook. Ik kan me niet heugen dat je vader slimmer was dan hij zich voordeed toen hij overleed, maar als dat tegen alle wetten van de natuur in onverhoopt zo was, dan kan ik er niet eens mee zitten omdat hij zijn superioriteit, vermeende superioriteit, niet tegen mij gebruikt heeft, snap je? Hij heeft zich uit de naad gewerkt voor ons, hij heeft ons in zijn armen kunnen dragen totdat hij erbij neergevallen is. Bij wijze van, begrijp je wel? Hij dronk geen drup-

pel, rookte niet en ging niet bij de burens eten. Wat wil je nog meer? Als die vrijer ons na afloop van ons avontuur, want zie het als een avontuur, zou weten op te sporen, heb je spijt dat je zo kwalijk over hem gesproken hebt. Ze kunnen het niet helpen, al die intellectuele hoogvliegers." Mijn echte vrijer ken je, mama. Al een jaar of drie, of langer. En ik ben hier niet degene die een ander een kwaad hart toedraagt. Ik heb geen greintje kwaad meer in de zin, als je dat denken mocht. Dat is voorbij, geweest.'

'Natuurlijk niet, mijn schat. Je hebt geen kwaad vezel in je hele lichaam. Wees er trots op dat je nog zo vatbaar voor impressies bent, je bent te jong om nu al zoals ik, een vrouw met onbestemde wensen en verlangens, met de minder leuke kanten van het leven rekening te moeten houden. Niets is erger dan maar voor je uit te lopen prakkiseren, een toekomst in te moeten stappen die onzeker is, terwijl jijzelf nog aan het dubben bent of je je inderdaad wel zo gelukkig noemen kunt.'

'Maar ik heb toch veel om over na te denken, mama? Weet jij waar wij helemaal naar toe gaan? Weet jij waarom wij geselecteerd zijn om twee boten die in meters net zo groot zijn als twee dorpen te bevolken? Komen er nog meer na ons? En zullen we ze daar ook zien? Waarheen we ook maar gaan? Kunnen we terug als het ons niet bevalt? Worden we straks door de mariniersfregatten in ons doen belemmerd?'

'Je vraagt te veel, mijn kind. Je vraagt nu zoveel van jezelf dat je gemoedsrust erbij in schiet. Moet je niet meer willen. Wie dan leeft, zo moet je denken, wie dan zorgt. Ik maak me niet druk voordat het tijd is om me werkelijk druk te maken. En wat zouden ze ons dadelijk kunnen doen? We zijn nog altijd ingezetenen van Nederland. We zijn met velen, ook al weet ik niet wie onze medestanders zijn, of waar wij feitelijk op kunnen rekenen. Ze kunnen moeilijk de Gestapo achternagaan. Dat gebeurt de wereld niet een tweede keer.'

'Ik heb het nog niet meegemaakt dat iemand van zijn fouten heeft geleerd, mama. Waarom zou ons land niet eendere dingen kunnen wachten als we het verleden, de geschiedenis met alle voors en tegens, niet meer als zodanig willen kennen?'

'Je bent nog jong en daarom pieker je. Vraag eens bij die man of hij een plaatje voor je opzet? Iets uit mijn tijd, liefje, om je weer een beetje op te vrolijken.'

Roos wierp haar tot het randje van haar boezem glinsterende lokken voor haar ogen om haar moeder op de kast te jagen, maar ze deed wat haar gevraagd werd, liep met fraai gevormde brede heupen op de man af die daar, op zijn eigen terrein in het midden van de grote zaal, zijn installatie aan het uitproberen was. Microfoons en draden, boxen en versterkers, honderd knoppen op panelen, alles stond of viel met de nieuwsgierige, voornamelijk feminiene popliefebbers van Roos' leeftijd die een oogje hadden op de instrumenten die de man uit het verre oosten met elkaar verbond, omdat ze eigenlijk te horen wilden krijgen dat er straks, vanavond al, aan hen alleen een nummer opgedragen worden zou. Roos wist nooit wat ze daar nou zoal mee aan moest. Enerzijds geleid door alle dodelijke blikken die ze op de dansvloer van haar eigen sekse trekken zou, besliste ze dat ze de voorkeur gaf aan al die mannelijke blikken die haar strakke spijkerbroekenkruis probeerden te doorgronden en haar na de disco tijdens masturbatiesessies als een pin-up met twee nietjes aan hun onervaren degens regen.

'Heeft u ook iets uit de tijd dat moeder jong was?' vroeg ze, in de waan verkerend dat de dj zijn Chinese ogen al de kost gegeven had en haar had uitgefilterd uit de toeloop van alleen maar jonge vrouwen, meisjes met hun moeders, die zijn aandacht trachtten op te eisen. Enkel mannen met een gitaar waren populairder dan degenen die zich weliswaar deemoedig op de achtergrond ophielden, maar de vrouwelijke jeugd de indruk wisten mee te geven dat ze alle nummers die ze draaiden zelf geschreven hadden. Daarbij kwam dat mannen uit de Oriënt voorbeeldige, geraffineerde minnaars waren, die op kleine borsten vielen. Borsten die ze met hun kleine handen net aan konden verhapstukken. Jonge borsten als de hare. Maar waar haalde ze in vredesnaam toch al die negativiteit vandaan? Ze moest eens stoppen met zich af te vragen of ze wel bestaansrecht had, dat was het hele eiereneten.

'Ik ben Dingbang,' zei hij. 'Dat is Chinees voor *De redder van de natie*.'

'Ik ben Roos,' zei zij. 'Dat is Hollands voor een bloem die mij niet echt beroert. Ik hou meer van korenbloemen, en vergeet-me-nietjes, lelietjes-van-dalen en de doodgewone, ordinaire boterbloemen. Lentebloemen. Pinksterbloemen. Ik hou van de eenvoud, van gewoon doen, want dan doe je toch al gek genoeg, of niet?'

Roos hield tegen alles wat haar maar te binnen viel haar adem in.

‘Korenbloemen zijn van voor jouw tijd, mijn beste, want die groeien alleen tussen koren dat niet meer op grote schaal geproduceerd wordt. Maar vertel me, afgezien van je obsessie om controle over je gemoed te houden, wat vind jij van *Steppenwolf*?’

‘Wie of wat mag dat wel zijn?’

‘Het is van voor jouw tijd, vrees ik. Ik zal een nummer voor je spelen, zie het als een eerbetoon aan jou.’

‘Waar heb ik dat wel aan te danken?’

‘Innerlijke schoonheid kent geen tijd en plaats, en ook jouw buitenkant mag er wel degelijk zijn. Ik weet niet wat het is, maar je ontroert me. Je hebt het karma van een jonge aangeschoten hinde.’

‘Ik weet niet zo goed wat ik daarop moet zeggen.’

Dingbang knipperde eens met zijn ogen, die op half elf stonden net zoals die van een echte Chinees. Roos begon zich af te vragen waarom ze hem niet als een ras-Chinees behandelde, anders dan omdat hij zich in vergelijkbaar koeterwaals, dat ABC genoemd werd, trachtte uit te drukken. Hij kwam op de een of andere manier een beetje zweverig over, maar de dingen die hij zei, verstond ze al te goed: ze voelde zich zelfs lichtelijk geleid. Niemand had haar ooit daadwerkelijk mooi genoemd, behalve dan die rare snoeshaan met zijn vlassig baardje, wiens naam haar even was ontschoten. Die had haar een stuk genoemd, een stoot van hier tot ginder, en hij had gezworen dat hij nooit meer naar een ander meisje kijken zou als zij hem maar in liefde accepteerde - wat dat dan ook maar betekenen mocht. Hij dus, dinges, had een hele hoop problemen, meer dan deze maffe pekingeend, een halve dan, om zich bij haar verstaanbaar, of zo mogelijk geliefd, te maken. Vinkentering heette hij, zo was het toch? Vinkentering, omdat hij van achter Rouwvink heette. Roos hield er niet van te schelden, omdat er geen vloek, geen zucht, geen onvertogen woord zelfs over vaders lippen was gekomen toen hij na een al te lang, ondraaglijk ziekbed toch nog veel te vroeg op sterven had gelegen. Papa Van de Schoorl was nog net op tijd tot ridder in de orde van Oranje-Nassau of zoiets geslagen door de burgemeester van het dorp waar niemand van gehoord had en waar niemand in de verste verte maar van weg kwam. En nu was ze hier, aan de andere kant van het land, waar een zee, een uit-

tocht en een boot ter grootte van het eiland waarvoor hij lag afgemeerd alleen nog niet op stoom gekomen was omdat de kapitein klaarblijkelijk geen klok kon kijken.

Roos liep verstrooid terug naar mama, die haar vol trots nagestaard had en dan was vergeten. Ze was in gesprek verward met een haantje uit een groep van oude mannen, op het eerste oog het enige dozijn van mannelijke tegenhangers die hier bij de vrouwen en de meisjes waren ingedeeld. Deze Kromhout had het hoogste woord, maar sprak van barre tijden toen de vrouwen van publieke werken en de babyboomers en de onderwijzers in de goede normen hun vermeende reputatie om maar niet te staken graag te grabbel hadden willen gooien door het bijltje erbij neer te leggen maar alleen nog maar van betere dagen spraken, toen geluk nog heel gewoon was, en van loon naar werken, lagere belasting voor de buffelende medelanders, kleine klassen in het vwo, en waarden die niet in de grondwet waren uitgewerkt et cetera. Roos verloor haar bijna eindeloos geduld wanneer bizarre onderwerpen uit de politiek behandeld werden, en daar viel wat haar betreft salariëring onder, ouderwetse poen, die nodig was je uit te kunnen kopen voor de tocht der tochten, zoals hij te boek stond in de media, nog groter dan de stedentocht te schaats die in een vorig land, een andere provincie werd gehouden, maar waar hielden uit het volk geboren waren die gevrijwaard werden van de plicht om je te melden wanneer je een mietje werd genoemd. Roos kon het niet anders zien. Maar papa, van de oude doden niets dan goeds, en van recente overledenen die onderscheiden waren meer dan alle lof, was in haar ogen nooit een mietje of een watje of een vrouwelijke man geweest. Maar daar ging het helemaal niet om, beweerde mama, het was erger, ernstiger en veel subtieler, niet aanwijsbaar, maar ook nu weer raakte Roos die achterlijke rode draad weer kwijt. Papa was nog steeds haar grote held, ook al kon hij even niets meer voor haar doen. Ze droeg een zilveren kruisje van hem om haar nek, waarin een heel klein ietsepietsje beetje as in was gestrooid. Hij voelde op een dag als vandaag koud aan tussen haar parmantig kleine borsten, waardoor ook haar tepels zwollen en een lokroep vormden voor het jonge onvolwassen grut dat kort gezegd aan haar tot dijbeneelengte geplisseerde rode rokken hing. Als ze al geen strakke spijkerbroeken voor haar kogelronde billen droeg, dan op zijn minst een

hoogst opvallend jurkje dat haar aarzelende, haast beschroomde benen à la Monroe vrijliet. Dan was ze tenminste van de aandacht van haar eigen Bertold van der Ham verzekerd, die de ingetogen Roos als eerste dingen had geleerd die jongens deden als ze onder rokken van vriendinnen kropen en de veters uit de naad van hun geliefde pulkten om de weg naar beide dijen en de honingraat ertussen vrij te maken. Roos hield niet van reetveters en vertikte ze te dragen. Ergens, vond ze, moest ze toch een grens van eerbied en van ouderwets fatsoen voor jaren-vijftig-waarden trekken. Ze dacht erover om een kuisheidsgordel aan te schaffen, omdat ze het libido van Bertold niet de hele dag apprecieerde. Vinkentering was van een kaliber dat ze in haar hart toch meer waardeerde dan de geilheid die waarschijnlijk alle mannen in hun puberjaren en ook op hun oude dag kon overvallen, maar die hij, een vreemde snoeshaan zoals die maar dun gezaaid zijn, in een ijzeren greep gehouden had, zoals hij zei, ten-einde zijn lichamelijke noden enkel en alleen aan haar te offeren. Roos was niet het talenwonder dat ze graag had willen wezen, maar ze kon zich beter dan de meesten in de romantiek van de ontkenning en de schone schijn verplaatsen, in de hoop om dingen net wat mooier, minder uitgesproken en belachelijk te maken. Had hij het nou over offeren gehad, of toch offreren? Was dat überhaupt een bestaand woord? Roos had overal wel duizend vragen bij en twijfelde geregeld aan haar eigen, uit de poorten van de hel vergaarde kennis. Gezond verstand vertelde haar dat ze bepaald niet dom was, en al helemaal niet als het om emotionele zaken ging, maar niemand had haar ooit gezegd dat zij een groter hart had, en een groter medeleven, een groter weten dan de meeste van haar tijdgenoten anders dan natuurlijk Vinkentering. Bertold was in wezen geen partij voor haar. Hij zou niet van haar zijde wijken zolang zij hem duldde, maar ze voelde aan haar water dat hij niet voor eeuwig voor haar was geschapen. Hij voldeed op dit moment, en dat moment was eigenlijk alweer vergleden. Was het daarom dat ze er behoorlijk spijt van had gehad dat ze gisterochtend niet haar favoriete rok had aangetrokken, toen ze op het hoogste punt van haar majestueuze maandelijkse cyclus was gekomen?

Hij zou ze allemaal een poepie laten ruiken. Boef was met zijn tien jaar zeer beslist niet voor de poes. Hij dacht aan zijn oudste broer, die Daniel

Defoe met achteloos gemak te pas en onpas kon citeren over ene Celia die door natuur en trek gedwongen dagelijks poepen moest, er ten koste van haar waardigheid niet onderuit kwam om naar de wc te gaan. Hij vroeg zich af of zij zichzelf afveegde of dat zij zich net als hij door moeder, mama dan in zijn geval, verschonen liet. Boef had last van wormpjes omdat hij zijn handen niet goed waste. Omdat hij zo'n jeuk had aan zijn poeperd en zich krabde. Moest hij het daar per se over hebben of zou mama straks zo lief zijn om de wormpjes een voor een te vangen en te doden, fijn te knijpen, wat ze er ook maar mee deed. Daar had hij zich nog nooit in verdiept. Het was net zoiets als om geknipt te worden, dan had je geen last meer van je haren, of je ogen, het lag eraan hoe lang je pony was, maar je voelde je weer boven jan, een tikkeltje euforisch, zoals mama het omschreef, omdat je niet de hele ochtend bezig was je haren in model te krijgen. Geen flauw benul wat al die deftige begrippen allemaal betekenden, maar deed dat eigenlijk ter zake? Ging het daar soms om? Alleen je keelamandelen laten pellen was te pijnlijk om je van tevoren op te kunnen voorbereiden, roomijs of geen roomijs, maar hij was nog niet vergeten dat zijn moeder hem voor het eerst en hopelijk ook voor het laatst verraden had, en in de steek gelaten, door hem tot die operatie, want dat was het, te veroordelen. Nog geen maand geleden, nota bene. Boef had nog steeds moeite om te slikken. En toen zag hij plotse- ling, zijn nichtje al vergeten, het verblindend licht.

Hij zag Roos op het toilet. Het damestoilet. De mannen hadden weer eens naast de pot gepiest en Boef verdroeg het niet om met zijn bruine vilten schoenen in de viezigheid te staan. Hij had de wc-deur laten openstaan voor ventilatie en meer zicht. De ervaring had hem bijgebracht dat hij de lichtknop in een openbaar toilet dus nooit kon vinden. Wat hij doorgaans goed verborgen houden kon, zijn pielemuis, kwam nu tezamen met haar ietwat loensende gezicht naar buiten zonder dat hij ermee uit de voeten kon. Hij liet het zo, hij kon niet anders dan te bluffen en de dingen zelf maar in te vullen. En zijn piemel zo onopvallend mogelijk op te bergen.

'Zullen we verstoppertje of iets tenminste spelen? Ik speel altijd in mijn eentje, cowboytje en indiaantje, maar dan horen ze me hardop praten waardoor ik me weer genoodzaakt zie te stoppen. Ik hou er niet zo van

om afgeluisterd en dan ook nog eens gecorrigeerd te worden. Mensen zijn niet half zo lief als ze beweren.'

Hulde hij nou echt of liep zijn hulpeloze blik alleen maar vol van ongelooft?

'Wat zeg je nou toch allemaal?' vroeg Roos. 'Wie heeft jou geleerd je zoveel zorgen om van alles en nog meer te maken?'

'Ik wist niet eens dat mama zoveel broers en zusters had,' zei Boef.

Waarbij hij aan de favoriete plaatsvervangster van zijn moeder refereerde, ene Lenie, geen familie, toen zij weer eens zwanger was geworden. Boef begon zijn eigen broers en zusters zelfs te missen, maar die hadden niet zijn ziekte, zoals mama hem probeerde uit te leggen. Was verliefd zijn eigenlijk een ziekte, of een onmiskenbaar teken dat het met je hart wel goed zat? Boef was al op slag verkikkerd toen de blonde Roos haar eerste woorden sprak.

'Is dat niet een beetje triest? Om je in je blote lummelboutje te vermaken?'

'Dat heb ik een meisje nog nooit horen zeggen.'

'Lummelboutje? Waarom niet, joh, ik heb het al een jaar of wat geleden aan mijn zelf vergaarde woordenrijkdom toegevoegd. Ik hou van gekke dingen, zonder dat ze allemaal gaan denken dat je niet goed bij je hoofd bent.'

'Vind je het dan niet vervelend als ik jou mijn poemeltje wil noemen?'

'Zie maar. Als dat mij typeert. Doe maar wat je vanaf nu niet laten kunt, al weet ik niet waar jij dat zo ineens vandaan gehaald hebt. Het kan ook zijn dat we straks met zijn allen naar de Filistijnen gaan, dus ga je gang. Zal ik jou dan maar met knarf aanspreken? Daar doe jij me namelijk aan denken.'

'Ben je niet een beetje in de war met Filipijnen? Heb je dat gehoord of zo? Dat we naar de Filipijnen gaan? Wat is een knarf precies?'

'Mag ik heel misschien ook even plassen? Je wilt toch niet dat ik het in mijn broekje doe?'

'Heb je dan een broekje aan?' vroeg Boef.

'Je bent niet op je smoeltje neergekomen, hè, terwijl je viel?'

De deur sloot zich, maar Boef was al bezet, en hopeloos verliefd. Hij wist dat meisjes anders waren, maar zo anders dan Carina met wie hij vanaf nu

zo ongeveer in scheiding lag, nou nee, daarop had hij niet gerekend. Hij luisterde naar het tinkelen van haar te lang opgehouden plas en waande zich in het paradijs. Hij voelde zich getroost, gerustgesteld, geaccepteerd met alles dat hem parten speelde, dwars zat, zich al lange tijd nu als een opblaasbal in zijn fragiele borstkas had geïnstalleerd. Het gebeuren deed hem aan zijn moeder denken, die tot honderd plastabletten was veroordeeld en een oudevrouwengeur verspreidde als ze hem voor haar vermeende kleine boodschap naar het kleinste kabinet was voorgegaan. Maar haar poemel rook heel anders, vrolijk, fris en fruitig, een zorgvuldig uitgekozen bosje bloemen, rode rozen met margrietten, vergezeld van een miniem boeket van meibloempjes, zo die al naar het een of ander roken. Wat ze onverbrekelijk deelden, was hun innerlijk vermogen om hem half in slaap te sussen, door het hoorbaar kauwen van een appel te verdoven, in een soort van trance te brengen die hem op ideeën bracht, de meest bizarre, of de meest gewone. 'Dit is dus de hel, begrijp je wel.'

Ze was moeizaam bezig om haar rokken op te trekken, met een prikkelend geluid van kanten stof naar boven op te stuwten, waar hij, net te krap voor haar half blote buik, ter hoogte van haar navel haperde en stokte, dit toch groot genoeg en hilariteit van al die jongens ouder dan hijzelf die hij al op de loopplank met elkaar had horen smoezen.

'De hel?' vroeg hij. 'Daar komen we alleen terecht als we het met elkaar gedaan hebben.'

'Jij bent er vroeg bij, meneertje. Wie heeft jou gehersenspoeld? Je bent een kind, niet iemand die geen blad meer voor zijn mond wil nemen. Iemand die per se wil zeggen waar het allemaal op staat. Je lijkt nou zo'n uitgelezen typje om de mensen op hun bootreis uit te horen, ze de toekomst te voorspellen zonder dat je door je leeftijd of je sombermans-humeur wordt afgeremd. Jij weet nu al meer van mij dan mijn verloofde. Zeg eens, knarfie, wat staat mij op deze trip te wachten? Moet ik me nu zorgen maken of loopt alles toch nog los?'

'Wat loopt los? Precies?'

'Dat het toch nog goed komt. Komt het goed met mij, mijn malle vriendje, of moet ik je onder mijn arm –' ze kwam van de wc af – 'samen met mijn moeder naar mijn schoonfamilie dirigeren, die voor niemand thuis is? Niet voor mij, tenminste.'